

SPF Seniorernas höstkonferens i Gästriklandsdistriktet.

Nobelsalen, Teknikparken, Gävle den 3 november 2025.

Deltagare från SPF Seniorerna Österfärnebo: Alvar Olsson, Berit Olsson, Olle Persson och Bengt Andersson.

Sammanfattningsvis bjöd dagen på ett intressant och innehållsrikt program med:

- Initierad inblick i arbetet med RPR, det regionala pensionärsrådet, från Rurik Löfmark som är vår representant i rådet.
- Föredragning om läge och förändringar i primärvården i Gästrikland ur ett patientperspektiv, av biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör Anders Rohdin
- Nyvalda förbundsordföranden Maria Larsson som berättade om sig själv, om prioriterade frågor på förbunds nivå, om styrelsens förväntningar på distrikt/föreningar och vice versa.

På alla avsnitt fanns möjlighet att ställa frågor och ha synpunkter från mötesdeltagarna.

Distriktsordförande Anders M Johansson hälsade välkommen och presenterade dagens programpunkter. Han nämnde bland annat att distriktet numera har nio föreningar sedan Ovansjöbygden lagt ned sin verksamhet nyligen. Den största är Syrenen i Sandviken med ca 1100 medlemmar, den minsta är Ugglan Ockelbo med 70-talet medlemmar. I genomsnitt har föreningarna drygt 400 medlemmar. Totalt i distriktet 3637 medlemmar vilket är en ökning från föregående år.

RPR

Löfmark berättade att regionala pensionärsrådet sammanträder fyra gånger per år och han gav många exempel på frågor som diskuteras i rådet och som pensionärsföreningarna driver. Framtidsbygget i Gävle och Hudiksvall, kontinuiteten i vården tas upp vid varje sammanträde, kompetensförsörjningen i primärvården, tillgängligheten i denna, var några av dessa frågor.

Patientansvarig läkare och sjuksköterska för varje individ är ett mål som ännu inte uppnås i önskvärd grad. Digitaliseringen med nya systemet Cosmic fick en något ogenomtänkt start som orsakat merarbete och tagit tid från vårdinsatser. Man får inte skilja på patienter beträffande ålder, kön och etnicitet. De som väl kommer in i vården blir väl omhändertagna. På vilket sätt vill patienterna ha kontakt med vården? På frågan om det känns meningsfullt att delta i RPR svarade Löfmark att saker kunde skötas på ett annat sätt och det var mycket som var bättre förr.

Primärvården i Gästrikland

De ämnen Anders Rohdin tog upp var bland andra: tillgänglighet, kontinuitet och rätt kompetens. Han visade en rad sammanställningar om läget vid de olika hälsocentralerna i Gästrikland. Genomgående uppvisades bra resultat för vår hälsocentral Hedesunda/Färnebo. Spridningen mellan de olika centralerna var ganska stora.

- Hur stor andel har en fast läkarkontakt? 37,7 % i genomsnitt, men stor spridning.

- Hur stor andel har en fast vårdkontakt? Väldigt låga siffror, vår central dock på 3:e plats.
- Telefontillgänglighet. Hedesunda/Färnebo 95 - 99 %, vilket är bland de allra bästa.

Personal och kompetensförsörjningen är en stor utmaning.

Egna läkare vid hälsocentralerna,	110 heltidstjänster.
Inhyrda läkare vid hälsocentralerna	50 heltidstjänster. (vår central, 0)
Distriktssköterska	139 årsanställda
Sköterska, allmän	92 årsanställda

Vi kan inte bygga på hyrläkare, låg kontinuitet, det handlar om ledarskap. Stolthet över vår läkarcentral, viktigt för rekrytering av medarbetare. Varför tar inte alla efter de goda exemplen? Prestige?

Flera handledare behövs för nyrekryterade, orsaken oklar varför det är svårt att få flera att ställa upp, krav på lång handledarutbildning??

Handlingsplanen för primärvården till att öka andelen fast anställda specialister. Riktvärdet för patienter per specialist är 1100 personer. Med nuvarande takt tar det minst tio år att komma dit.

Mål att minska andelen hyrpersonal och beroendet av inhyrda läkare.

Stärkt ledarskap och arbetsmiljö.

Kloka kliniska val och prioriteringar. Fokus på rätt vård i rätt tid för patienter med störst behov. Den demografiska utvecklingen ställer stora krav framöver. Vi måste ha modet att prioritera vården rätt, det är utmanande.

Maria Larsson, nyvald förbundsordförande

Gav ett positivt intryck, verkar trevlig och jordnära och tydligt inspirerad av sitt nya uppdrag.

Inledde med att berätta om sin färd från Småland till Gävle som startade 03.55 m morgonen, med besked om inställt tåg, maken väcktes och snabb bilfärd till Skövde, 9 mil, sprang till tåget med minuten kvar till avgång, dock var det några minuter försenat, vidare sedan via Stockholm till Gävle.

Van tågresenär, vilket framgick då hon berättade om sin bakgrund. Uppväxt i Långasjö i södra Småland på ett litet jordbruk med 4–5 kor, steniga åkrar. Riksdagsledamot för Kristdemokraterna, där hon också var vice ordförande en period. Ingick i regeringen som den första ministern för äldre frågor. Har också hunnit med att vara landshövding i Örebro län i åtta år.

Blev överraskad över erbjudandet att bli förbundsordförande i SPF Seniorerna. Tackade ja och tyckte det var en stor ära att bli tillfrågad.

SPF Seniorerna har i dag närmare en kvarts miljon medlemmar i 1700 lokala föreningar. Det är många trevliga arrangemang, men också ett arbete för att uppnå drägliga levnadsvillkor för äldre delen av befolkningen.

Numera är det fyraåriga mandatperioder i förbundsstyrelsen.

Hon föredrog mål och strategier samt rambudget som kongressen beslutade i somras för perioden 2026 – 2029. Den skall vara en stark och inkluderande organisation för seniorernas inflytande i samhället.

Motverka ålderism och ofrivillig ensamhet.

Tillväxt och medlemsutveckling

Synlighet och kommunikation

Alla är välkomna att vara delaktiga och behövda och att ges möjlighet att bidra utifrån sina resurser och intressen. Det bör uppmuntras till engagemang på alla nivåer.

Många delar togs upp:

Koncept för "Välkommen till SPF Seniorerna" från förbund och föreningar.

Tillgänglig, jämlik och individanpassad vård, kommunal omsorg.

Stärka KPR/RPR med gemensamt påverkansarbete.

Inspirera till fler insändare och mediakontakter.

Motverka fördomar att äldre inte kan tänka nytt.

Maria drog en liknelse mellan äldre och ryska dockor. Vi har så mycket kunskap och många lager redan och på detta lägger vi ytterligare flera nya skal. Därför har vi lättare att se helheten.

Det finns för många konstiga och omotiverade åldersgränser.

Den digitala världen öppnar nya möjligheter att kommunicera. Vi måste öka den digitala kompetensen och delaktigheten. Demenssjukdom kan göra det svårt att följa med.

Vilka aktiviteter behövs för att attrahera nya medlemmar? Dela goda exempel då man lyckas. Hur tar vi hand om våra nya medlemmar?

Superseniorer som jobbar. Ny rapport visar att 52 000 personer mellan 75 – 89 år fortfarande jobbar, eller 6,2 % av alla i åldersgruppen. Många av dem som egna företagare eller konsulter. Vanligare i Sverige än i andra europeiska länder.

Behövs en översyn av hyresnivåerna på särskilda boenden som oftast är mycket högre än på jämförbara hyresbostäder. Varierar mycket mellan olika kommuner.

Ny socialtjänstlag = skärpt äldreomsorg.

Ta hand om anhörigvårdarna.

Delaktighet och inflytande. Fråga mig hur jag vill ha det!

Detta var ett litet axplock från det som togs upp på höstkonferensen där inemot sextio SPF:are deltog.

Vid minnesanteckningarna

Bengt Andersson, ombud